

**Силабус освітньої компоненти
ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ
I (бакалаврський) рівень вищої освіти
(вибіркова дисципліна циклу загальної підготовки)
Спеціальність «Екологія» 101**

Викладач: Антощенкова Віталіна Володимирівна к. ек. н., доц. кафедри економіки та маркетингу (<http://new.khntusg.com.ua/staff/antoshhenkova-vitalina-volodimirivna>)

Аудиторія: 317БМ

Час консультацій: середа 12:30 – 14:00

Контактний телефон: 066-867-46-63

E-mail: vitalina.tiaxntusg@gmail.com

Додаткові матеріали: • Робочий зошит для ведення записів, • Ноутбук (при наявності)
• E-mailакаунт

Інформація про курс. При вивченні дисципліни «Основи економічної теорії» студентам дається уявлення про економічний устрій суспільства, еволюцію соціально-економічних систем, формуються знання з базових економічних понять і економічних закономірностей. Предметом економічної теорії є економічні відносини в їх єдності та взаємодії з продуктивними силами, а також поведінка економічних суб'єктів у процесі вибору оптимальних способів використання обмежених ресурсів для задоволення зростаючих потреб людства. Економічна теорія досліджує закони, які керують виробництвом, розподілом, обміном і споживанням життєвих благ, та розробляє методологічні основи механізму їх використання суспільством з метою підвищення ефективності виробництва і зростання добробуту людей.

Компетентності. Розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук.

Програмні результати навчання. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

Методи навчання. Інформаційно-презентативні: лекція, пояснення; письмові: конспект, тези, цитати, графіки, схеми, реферат; наочно-усні: демонстрація, слайди, відео. Алгоритмічно-дійові: діалогічні: бесіда, дискусія, консультація, тестування, семінари, питання-відповіді; робота в малих групах, мозковий штурм, рольові ігри, конференції, круглі столи. Самостійно-пошукові: індивідуальна робота: складання й розв'язування тематичних кросвордів; міні-дослідження; самостійна робота: питання, задачі, тестування.

Співробітництво. Протягом навчання на практичних заняттях здобувачі будуть працювати у складі невеликих проектних груп. Вони повинні бути готові співпрацювати з членами своєї групи, доводити свою думку, домовлятися не враховуючи особисті інтереси та нести відповідальність за себе і команду. Наприкінці практичного заняття кожна команда представляє свою індивідуальну роботу, при цьому оцінюється робота, як кожного індивідуально, так і в команді. Метою застосування кейсів є формування у

здобувачів проблемно-орієнтованого мислення та навичок прийняття управлінських рішень на основі багатофакторного аналізу складної ділової ситуації, зокрема: впровадження реалізму і практичного аспекту в процес засвоєння теоретичного матеріалу; опрацювання логіки та послідовності дослідження конкретної ділової ситуації та прийняття адекватного ділового рішення в сфері агробізнесу.

Метою вивчення дисципліни є формування ґрунтовних знань у майбутніх фахівців про сутність економічних процесів та явищ, закономірності функціонування і розвитку економічних систем, а також логіки сучасного економічного мислення й економічної культури, навчання базовим методам аналізу економічної дійсності, умінню приймати обґрунтовані рішення в умовах ринкової економіки.

Методи оцінювання. Метод усного контролю. Усний контроль здійснюється шляхом опитування студентів. Метод письмового контролю. Здійснюється за допомогою контрольних робіт, тестових завдань, вирішення задач, написання рефератів. Метод самоконтролю. Передбачає формування у студентів уміння самостійно контролювати ступінь засвоєння навчального матеріалу, знаходити допущені помилки, неточності, визначати способи ліквідації виявлених недоліків.

Підсумкова оцінка. Навчальна дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою. Підсумкова оцінка за курсом ставиться на підставі підсумовування балів за виконання поточних завдань (до 50 балів) та балів за підсумковий контроль (залік, іспит) (до 50 балів).

Літерні оцінки проставляються на підставі даної таблиці перерахунку:

A = 90 – 100;

D = 50 – 59;

B = 75 – 89;

E = 25 – 49;

C = 60 – 74;

F = 0 – 24.

Відвідуваність і участь. Відвідування занять є обов'язковим і є запорукою якісного засвоєння матеріалу курсу та набуття спеціальних знань і навичок, що дозволяють набутти фахових компетенцій та досягти результатів навчання, обумовлених цією програмою. Крім того, робота в групах під час аудиторних занять дозволить розвинути уміння працювати в команді, розвинути лідерські якості та набутти досвіду спілкування.

Попередній календар курсу

Тиж	Тема	Підготовка
Змістовий модуль 1.		
Змістовий модуль 1. Загальні засади теорії економічного розвитку суспільства		
Тема 1. Предмет і метод економічної теорії		
1-2	Предмет і метод економічної теорії.	лекція
	Виникнення та розвиток економічної теорії. Економічні відносини. Продуктивні сили.	практична робота
	Методи пізнання економічних процесів і явищ. Проблема вибору оптимальних способів використання обмежених ресурсів.	самостійно
Тема 2. Виробництво, його фактори, результати і ефективність.		
3-4	Виробництво, його фактори, результати і ефективність.	лекція
	Економічні потреби та суспільне виробництво. Власність.	практична робота
	Економічна система та сучасні типи економічних систем.	

Тиж	Тема	Підготовка
	Взаємозв'язок потреб і виробництва. Структура потреб людини за сучасних умов. Ринкова трансформація економіки України.	самостійно
Тема 3. Економічна система суспільства. Суспільно-економічний розвиток		
5-6	Економічна система суспільства. Суспільно-економічний розвиток.	лекція
	Власність та економічні системи. Відтворення й економічне зростання.	практична робота
	Відносини власності. Теорія прав власності. Технологічні уклади та промислові революції. Постіндустріальне суспільство.	самостійно
Тема 4. Товарне господарство. Товар і гроші. Закон товарно-грошового обігу		
7-8	Товарне господарство. Товар і гроші. Закон товарно-грошового обігу.	лекція
	Товарна форма організації суспільного виробництва. Товар і його властивості. Гроші, їх сутність та функції. Капітал: його оборот і нагромадження.	практична робота
	Споживча вартість, корисність (гранична корисність продукту, закон спадної граничної корисності), мінова вартість, вартість, цінність. Інфляція: сутність, причини, форми проявлення та соціально-економічні наслідки.	самостійно
Змістовий модуль 2. Теоретичні основи ринкової економіки.		
Тема 5. Ринкова економіка. Попит і пропозиція.		
9-10	Ринкова економіка. Попит і пропозиція. Конкуренція і монополія.	лекція
	Ринок та ринкова економіка. Конкуренція і монополія. Попит і пропозиція.	практична робота
	Ринкова інфраструктура. Антимонопольне законодавство. Ринкова рівновага.	самостійно
Тема 6. Підприємство. Дохід, витрати і прибуток. Зайнятість та безробіття в ринковій економіці		
11-12	Підприємство. Дохід, витрати і прибуток.	лекція
	Валовий дохід підприємства. Економічні витрати і прибуток. Розподіл доходів у ринковій економіці. Зайнятість та безробіття в ринковій економіці	практична робота
	Поведінка підприємств у сфері ринкового ціноутворення. Прожитковий мінімум. Державне регулювання особистих доходів населення.	самостійно
Тема 7. Динаміка суспільного відтворення. Економічні функції держави в ринковій економіці. Світове господарство		
13-14	Динаміка суспільного відтворення. Економічні функції держави в ринковій економіці. Світове господарство	лекція
	Держава та її економічні функції в ринковій економіці. Світове господарство. Глобалізація.	практична робота

Тиж	Тема	Підготовка
	Фіскальна і монетарна політики Державні фінанси. Державний бюджет. Фіскальна політика. Сучасні форми міжнародних економічних відносин. Міжнародна інтеграція та проблеми інтеграції України у світове господарство.	самостійно
Тема 8. Галузеві особливості виробництва і функціонування капіталу. Аграрні відносини		
15	Сучасні форми господарювання в аграрному секторі України. Аграрна політика.	практична робота
	Сучасні перетворення в аграрному секторі економіки України, становлення ринку землі	самостійно
	Залік (за розкладом)	

Література:

1. Економічна теорія: Політекономія : підручн. / За ред. В.Д. Базилевича. 9-те видання. Київ: нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Київ: Знання, 2014. 710 с.
2. Кокарев І. В. Основи економічної теорії : курс лекцій. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 220 с.
3. Камінська Т.М. Основи економічної теорії: підручник (I-IV р. а.) – 2-е видання. Київ. 2018. 232 с.
4. Несененко П. П., Артеменко О. А., Патлатой О. Є.. Теоретичні основи економічної політики : навчальний посібник. Київ : ФОП Гуляєва В. М., 2019. 306 с.
5. Шибаєва Н.В. Історія економіки та економічної думки. Харків: «Міськдрук», 2015. 396 с.
6. Основи економічної науки : навч. посібник для самост. підгот. до курсов. екзамену та комплекс. держ. екзамену з економ. теорії / Н. П. Мацелюх [та ін.] ; Нац. ун-т держ. податкової служби України. К. : Центр учб. літ., 2015. - 324 с.
7. Мацелюх Н. П. Економічні теорії в системі наукових економічних знань : навч. посібник / Н. П. Мацелюх, І. А. Максименко. - 2-ге вид., перероб. та доп. - К. : Центр учб. літ., 2016. - 226 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-портал Верховної ради України <http://rada.gov.ua/>
2. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України <http://www.kmu.gov.ua/control/>
3. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України www.me.gov.ua
4. Офіційний сайт Національного екологічного центру України <http://necu.org.ua/>
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
6. The United Nations Environment Programme (UNEP) <https://www.unenvironment.org/>
7. <http://www.dazru.gov.ua/terra/control/uk/index>
8. Офіційний сайт Всесвітньої торгової організації <http://wto.org/>
9. Офіційний сайт Продовольча та сільськогосподарська організація ООН <http://www.fao.org>
10. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
11. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
12. Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>
13. Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>
14. Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>